



D220594406

Kavel 20560561 en -562 Beuningen



broedvogel- en vleermuisonderzoek

colofon

28 november 2019

- | | |
|------------------|---|
| - veldwerk | A. Dersjant en dr. A.J.M. Schenkeveld |
| - tekst | A. Dersjant en dr. A.J.M. Schenkeveld |
| - productie | bureau Schenkeveld
Visstraat 1, 4101 AC Culemborg
Telefoon: 0345- 534245, E: 06-28307831
Email: bramschenkeveld@ziggo.nl |
| - opdrachtgever | Woonwaarts, Nijmegen |
| - contactpersoon | Marieke Bos-Awater van Woonwaarts |

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Methode	4
3	Resultaat.....	6
	broedvogels	6
	vleermuizen	6
4	Discussie	6
5	Conclusie	9
6	Literatuur.....	9
	Bijlage 1: onderzoeksomstandigheden	10

1 Inleiding

Ingreep

Woonwaarts te Nijmegen is van plan in 2020 diverse wooncomplexen/kavels verspreid over Beuningen, Deest, Druten, Nijmegen en Puiflijk op te knappen. Het is de bedoeling dat het werk voor 1 januari 2021 wordt opgeleverd.

Omdat de werkzaamheden een zwaar karakter hebben en/of de woningen toegankelijk en/of bewoonbaar zijn voor dieren werd ingeschat dat er negatieve effecten op beschermde dieren en planten kunnen optreden. Op voorhand is dus niet uit te sluiten dat er verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (2015) worden overtreden. Bureau Schenkeveld is daarom gevraagd dit op basis van een veldbezoek in te schatten, eventueel een werkprotocol op te stellen voor de werkzaamheden en aan te geven welk nader onderzoek nodig is. Deze quickscan is in maart 2019 uitgevoerd. De conclusie hiervan was dat voor dit complex de aanwezigheid van vleermuizen en broedvogels niet valt uit te sluiten. Er is daarom vervolgonderzoek nodig. Dit rapport toont de resultaten van het vervolgonderzoek aan de kavels 20560561 en 20560562 in Beuningen.

Ligging

De woningen liggen centraal in Beuningen in rijtjes. In het midden van het complex ligt een grasveld met daaromheen een aantal bomen. Tussen de rijtjes door, loopt een fietspad met aan beide zijden een groenstrook waarin een aantal jonge bomen staan. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het complexnummer, woonplaats, bouwjaar, adressen, aantallen en werkzaamheden.

Kavel	bouwjaar	adres	aantal	type
20560561	1967	Fazantlaan 2-78 (e), 5-13 (o)	44	eengezins
20560561	1967	Korhoenlaan 17-19(o), 25-29(o), 39-41(o), 45, 49-59(o), 63-65(o), 69, 73, 77, 79, 83, 85	22	eengezins
20560562	1972	Meerkoetlaan 50-76(e)	14	eengezins
20560562	1974	Patrijslaan 2-42(e)	21	eengezins

Onderstaande figuur 1 toont de ligging op een topografische kaart.

Karakteristiek

Het betreft hier 106 eengezinswoningen met 2 verdiepingen en een kap in blokken van 4, 5, 7, 9, 11 of 12 woningen in Beuningen. De woningen zijn 45 jaar oud.

Het dak is bedekt met zwarte betonnen pannen.

Er zit bij een deel van de woningen vogelschroot onder de onderste pannenrij. De daken steken aan de zijkanten over.

De gemetselde schoorstenen hebben meestal een kraaienkap.

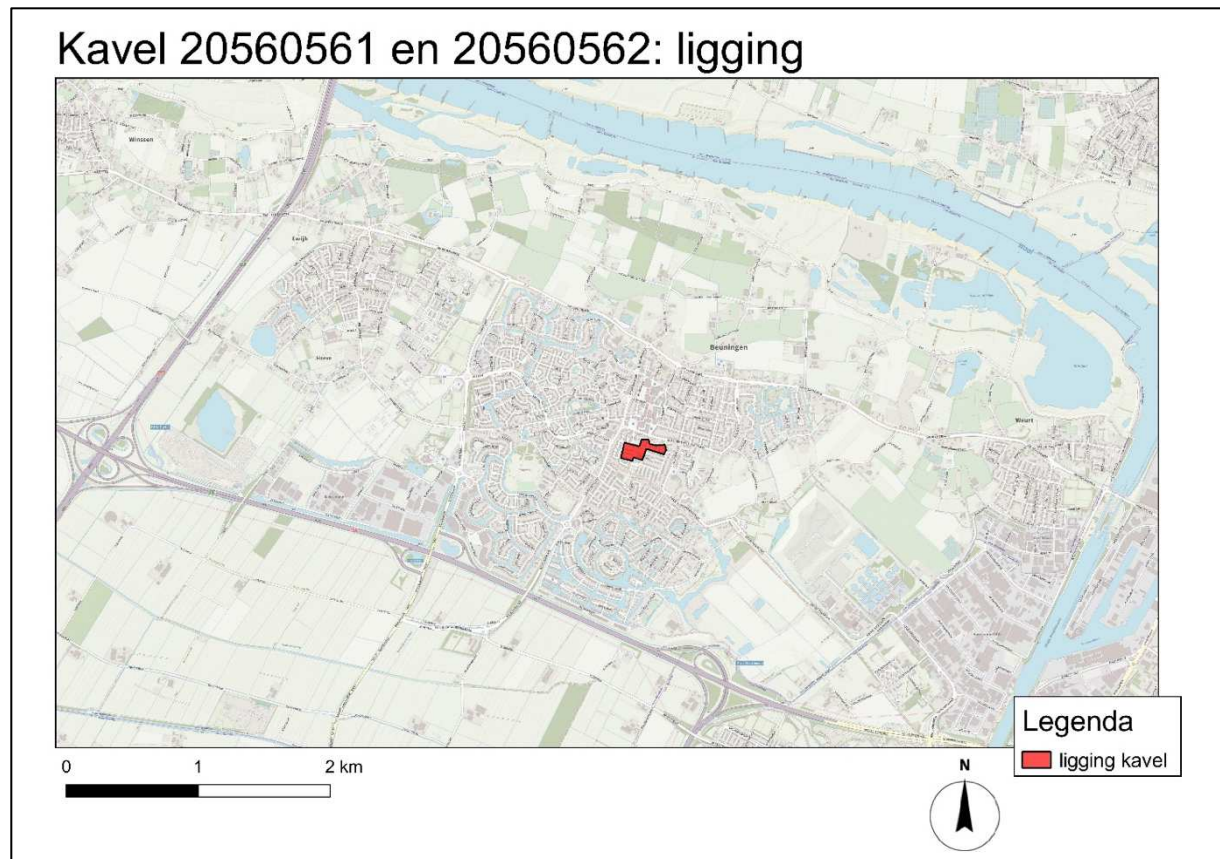
De goot is rechthoekig, van zink en hangt in beugels of zit in een bak.

De spouwmuren hebben alleen open stootvoegen boven de lateien.

Doelstelling

Deze notitie is het verslag van het inventarisatieonderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vleermuissoorten en broedvogels met jaarrond beschermde nesten, t.w. Huismus en Gierzwaluw, in en rond de te renoveren huizen van het betreffende complex van Woonwaarts in Beuningen.

Andere vogels met nesten in of aan de woningen worden ook vermeld. Deze zijn echter niet uitputtend geïnventariseerd.



figuur 1: ligging kavel 20560561 en 2560562 op een topografische ondergrond.

2 Methode

Onderzoeksmethodiek

Huismussen en gierzwaluwen zijn gedurende alle voorjaarsronden geïnventariseerd. Alle bezoeken werden uitgevoerd in de avond- of ochtendschemering. Het is van belang om rond de schemering waarnemingen te doen, omdat vogels dan het meest actief zijn. Het gebied is geïnventariseerd op nesten, sporen en territoriaal gedrag van vogels met vaste nestplaatsen (Gierzwaluw, Huismus). Het huismus- en gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd conform de kennisdocumenten van Huismus en Gierzwaluw (Bij12, 2017).

Vleermuizen zijn geïnventariseerd door middel van batdetector-onderzoek (**Petterson D-240** en **Echo Meter Touch 2 Bat**, voor GPS). Met de batdetector worden de, voor mensen onhoorbare, ultrasone geluiden van vleermuizen omgezet naar de voor het menselijk oor hoorbare geluiden. Soorten kunnen door de geluiden (frequentie, ritme en klank) en zichtbeelden worden onderscheiden. Door interpretatie hiervan kan tevens het gedrag afgeleid worden en kunnen onder andere foerageerplaatsen, vliegroutes en verblijfplaatsen worden opgespoord.

De methode voor het inventariseren van vleermuizen sluit aan bij het Inventarisatie Protocol van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk Groene Bureaus, 2017) en de soortenstandaards van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (Bij12, 2017).

Veldbezoek

Ten behoeve van de inventarisatie van broedvogels (Huismus, Gierzwaluw) en vleermuizen (Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis) zijn zeven inventarisatieronden uitgevoerd. In tabel 1 wordt van deze inventarisatieronden een overzicht gegeven. In bijlage 1 worden de omstandigheden weergegeven.

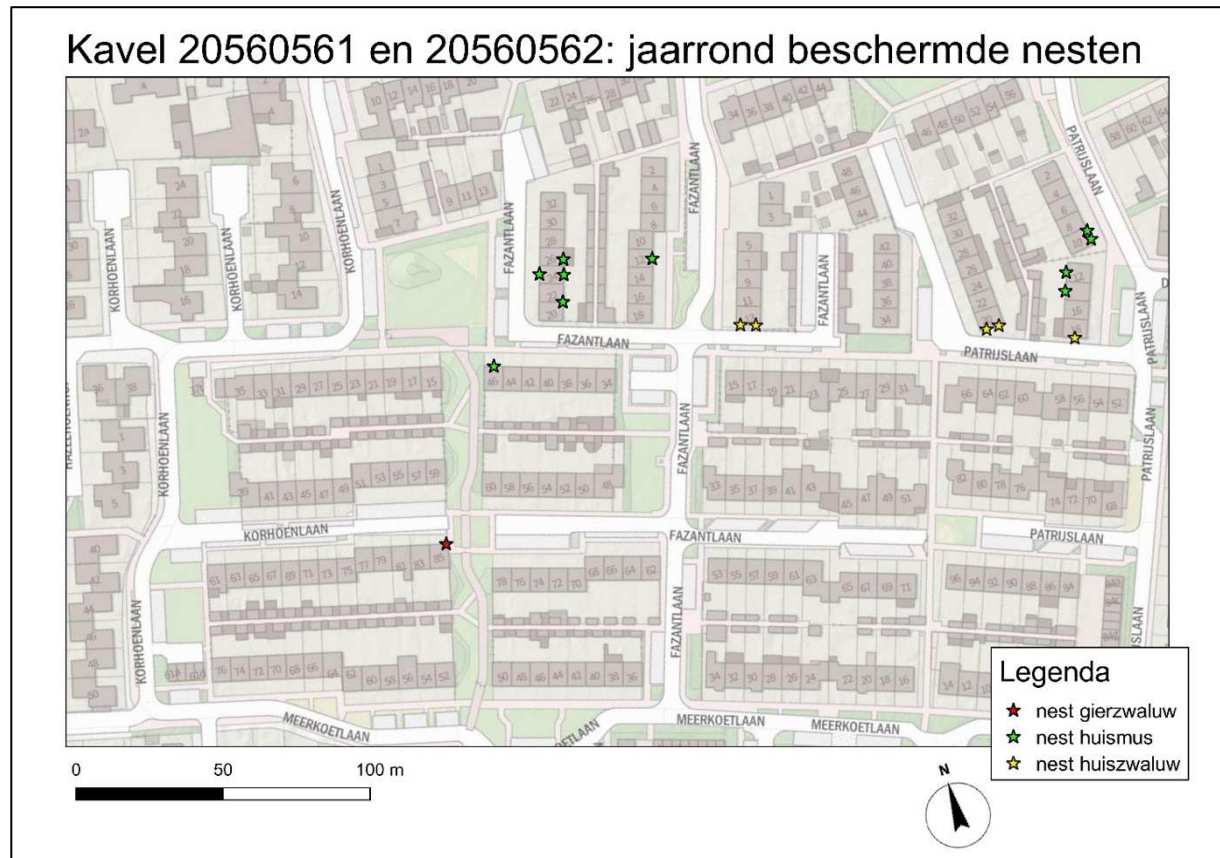
Datum	Vleermuizen	Vogels
Voorjaar		
- 5 april 2019		Nestlocaties (huismus)
- 2 mei 2019		Nestlocaties (huismus, gierzwaluw)
- 20 mei 2019	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	Nestlocaties (huismus, gierzwaluw)
- 5 juni 2019	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	Nestlocaties (gierzwaluw)
- 4 juli 2019	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	Nestlocaties (gierzwaluw)
Voorherfst		
- 11 augustus 2019	Balts-, paar- en foerageerplaatsen, zwermen	
- 18 september 2019	Balts-, paar- en foerageerplaatsen, zwermen	

Tabel 1: Overzicht inventarisatieronden naar de aanwezigheid van vleermuizen en vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen ter plaatse van en direct rond te verbeteren woningen van kavel 20560561 en 20560562

3 Resultaat

broedvogels

Onderstaande figuur toont de verspreiding van de nesten van gierzwaluwen, huismussen en huiszwaluwen. In totaal zijn 16 nesten van jaarrond beschermde soorten gelokaliseerd. Het gaat hier om 10 nesten van Huismus en 1 van Gierzwaluw. Aan de zijgevels van de woningen aan de Patrijslaan 18, 20 en Fazantlaan 13 zijn daarnaast 5 nesten van Huiszwaluw gevonden.

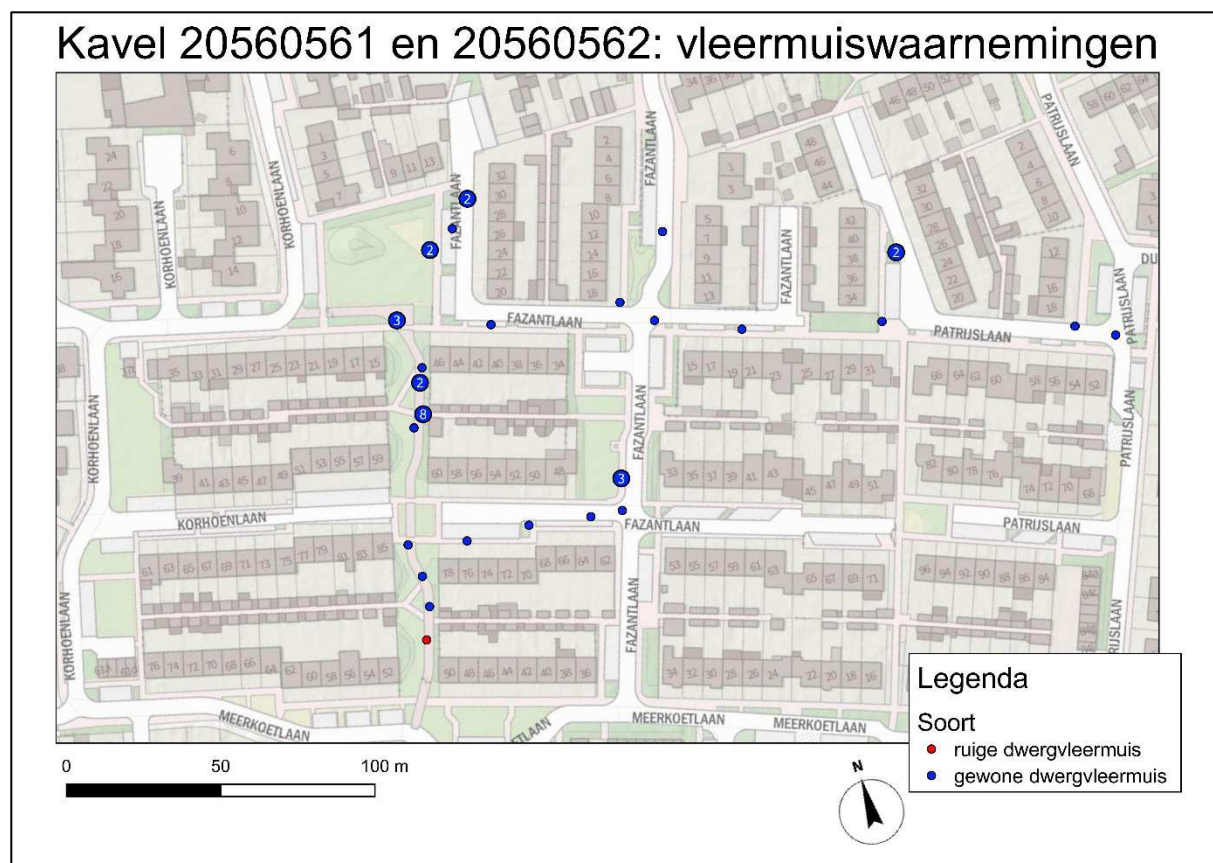


figuur 2: verspreiding jaarrond beschermde nesten

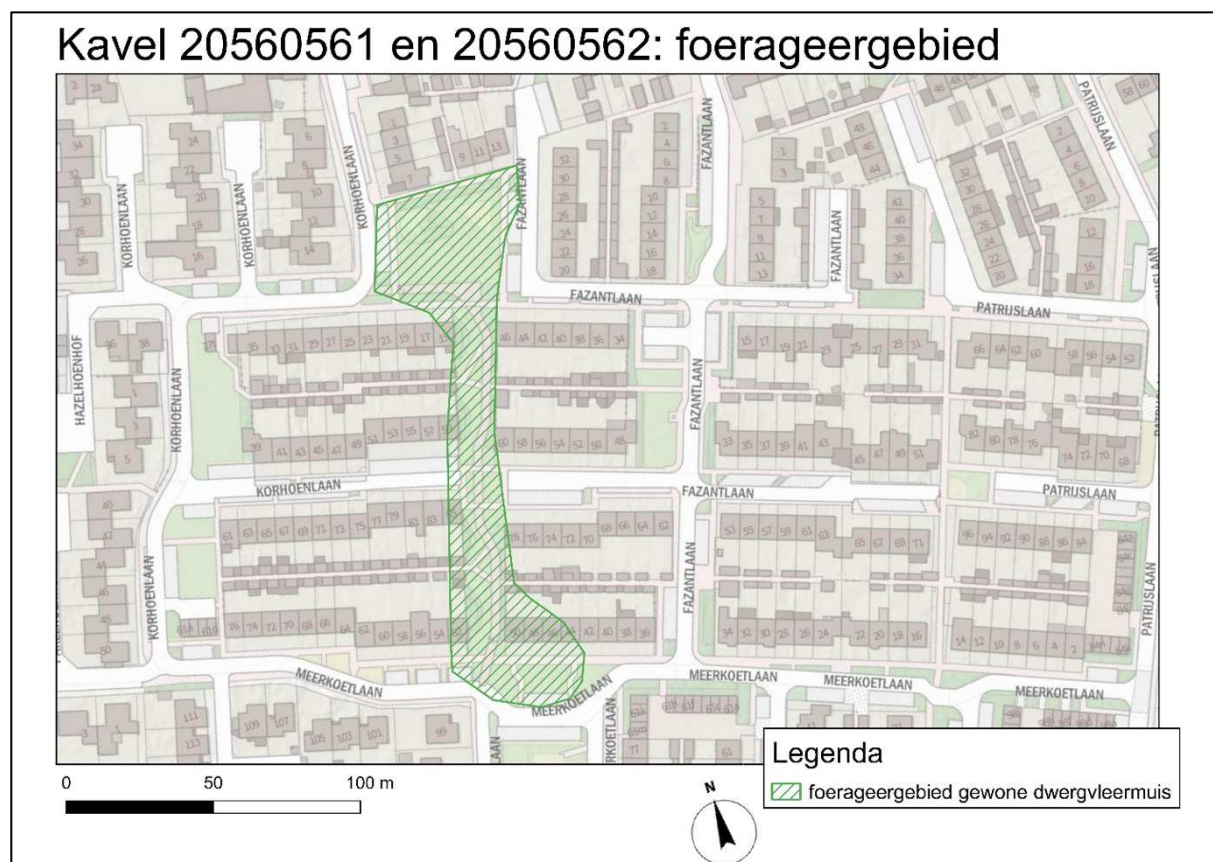
vleermuizen

Figuur 3 toont de verspreiding en dichtheid van alle waarnemingen van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis. De clusters hiervan wijzen op foerageergedrag. Dit is veelal in de omgeving van groen en bomen. Gewone dwergvleermuizen zijn foeragerend en baltsend waargenomen boven het grasveld en vooral in de groenstrook met fietspad die tussen de bebouwing doorloopt (zie figuur 4 en 5).

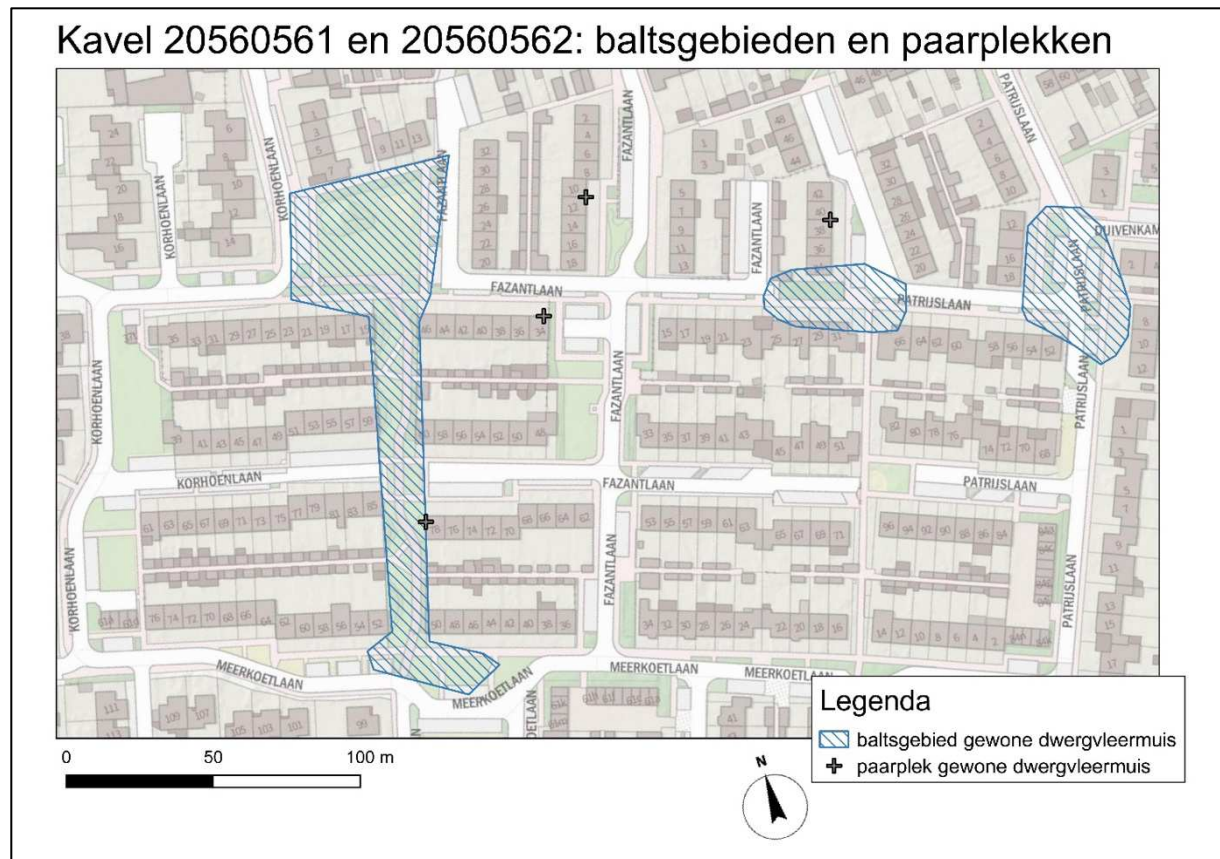
Op vier plaatsen zijn paarplekken waargenomen.



figuur 3: verspreiding bat-detector waarnemingen



figuur 4: foerageergebied gewone dwergvleermuis



figuur 5: Baltsgebied en paarplekken Gewone dwergvleermuis

4 Discussie

Broedvogels

Er zijn in 2019 op 11 plekken onder de daken van het complex nesten van huismussen en op 1 plek een nest van gierzwaluwen vastgesteld.

Voor de werkzaamheden in 2020 aan de woningen met nesten moet in ieder geval een werkprotocol worden opgesteld. Afhankelijk van de werkzaamheden worden daarbij onvermijdelijk nestplekken verstoord of vernield. De nesten van Huismus en Gierzwaluw zijn jaarrond beschermd (categorie 2). Dat betekent dat er voor het verwijderen van de nesten van Huismussen en Gierzwaluwen ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag moet vergezeld gaan van een projectplan waarin aangegeven welke tijdelijke en definitieve maatregelen genomen worden om de schade te verzachten. Daarnaast zijn er aan de zijgevel van drie woningen nesten van huiszwaluwen aangetroffen. Het behoud ervan wordt getoetst aan de staat van instandhouding. Deze is voor Huiszwaluw matig ongunstig¹. Voorgesteld wordt ook voor deze soort ontheffing aan te vragen.

Vleermuizen

Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat in het plangebied exemplaren van Gewone dwergvleermuis foerageren. Gedurende en na realisatie van de plannen kan deze soort er blijven foerageren, vliegen en baltsen.

Daarnaast zijn enkele exemplaren van Ruige dwergvleermuis waargenomen. Dit waren echter passanten die de omgeving van het kavel als vliegroute gebruiken en geen foerageer- of baltsgedrag vertonen. Er is echter ook op 4 plekken in een te renoveren woning een paarplek van Gewone dwergvleermuis gevonden. Deze bevinden zich waarschijnlijk in de spouw van de voor- en achtergevel of net achter de goot.

¹ <https://www.sovon.nl/nl/soort/10010>

5 Conclusie

Het onderzoek toont op 9 adressen, t.w. Patrijslaan 10, 12, 14, Fazantlaan 12, 22, 24, 26 en 46 jaarrond beschermde nesten van Huismus aan. Ook is op de Korhoenlaan 85 een nest van Gierzwaluw aangetroffen. Dit betekent dat als door de werkzaamheden deze nesten verdwijnen of verstoord worden ontheffing voor de overtreding van artikel 3.1 moet worden aangevraagd. Voorgesteld wordt in deze aanvraag ook het verdwijnen of verstoren van de nesten van Huiszwaluw aan Patrijslaan 18, 20 en Fazantlaan 13 mee te nemen.

Verder worden er bij de werkzaamheden aan de woningen aan de Patrijslaan 38/40, Fazantlaan 10/12, 34 en Korhoenlaan 78 paarplekken van Gewone dwergvleermuis verstoord en vernield en wordt daarmee artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. Hiervoor zal ook ontheffing moeten worden aangevraagd.

In het projectplan bij de aanvraag moeten een aantal mitigerende maatregelen zoals het aanbieden van tijdelijke en permanente nieuwe nestgelegenheid/verblijfsplaats worden opgenomen.

6 Literatuur

- Bij 12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Utrecht.
- Bij 12, 2017. Kennisdocument ruige dwergvleermuis, Utrecht.
- Bij 12, 2017. Kennisdocument huismus, Utrecht.
- Bij 12, 2017. Kennisdocument gierzwaluw, Utrecht.
- Diepenbeek, A., van, 1999. Veldgids diersporen. Drukkerij Thieme, Nijmegen.
- Dijk, A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken, Handleiding broedvogel Monitoring Project, SOVON, Beek-Ubbergen.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Ministerie Economische zaken, 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 2016, 1-34.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisinventarisatie-protocol; Introductie, toelichting en tabel. Odijk.

Bijlage 1: onderzoeksomstandigheden

Datum	Tijd (uur)	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Wind (bft)
- 5 april 2019	8:00-11:00	13	Geen	NNO (1)
- 2 mei 2019	7:00-10:00	12	Geen	NW (1)
- 20 mei 2019	4:00-10:00	16	Geen	NW (2)
- 5 juni 2019	21:40-23:30	19	Geen	W (1)
- 4 juli 2019	21:30-23:40	15	Geen	NNW (2)
- 11 augustus	22:00-00:00	16	Geen	ZZW (3)
- 18 september	21:30-23:30	12	Geen	NNW (1)